

ABAST TERRITORIAL I EFECTES DE LES COMPETÈNCIES

Dolors Feliu i Torrent*

1. Concepte d'abast territorial i estat de la qüestió abans de la Sentència 31/2010 sobre l'Estatut d'autonomia de Catalunya

D'acord amb el títol VIII de la Constitució el territori és el suport físic de l'entitat política *comunitat autònoma* i l'espai legítim d'exercici de les seves competències, la qual cosa queda reflectida en els estatuts d'autonomia. Els problemes en la definició o abast dels efectes territorials impliquen fàcilment conflictes en l'exercici competencial.

L'Estatut d'autonomia de Catalunya de 2006 (EAC), a banda de la descripció territorial que fa a l'article 9, dedica l'article 115 a «l'abast territorial i efectes de les competències». En la redacció d'aquest precepte s'esmenta la possibilitat d'efectes extraterritorials de disposicions i actes de la Generalitat quan hi facin referència expressament l'Estatut i altres disposicions legals. A l'article 115.2 EAC es preveu el supòsit en què la Generalitat, en els casos en què l'objecte de les seves competències té un abast territorial superior al del territori de Catalunya, exerceixi les seves competències sobre la part d'aquest objecte situada en el seu territori, sens perjudici d'establir elements de col·laboració amb altres ens territorials o, subsidiàriament, de la coordinació per part de l'Estat de les comunitats autònomes afectades.

Aquesta redacció de l'article 115 EAC evidencia l'afany del legislador estatuent per superar vells problemes i efectes perversos provocats per l'establiment dels punts de connexió, sovint més enllà dels descrits a la Constitució per les competències estatals. La realitat és que amb gran freqüència normes estatals fixen punts de connexió aplicables a les competències autonòmiques per evitar efectes territorials inherents a l'exercici d'aquestes competències. En no poques ocasions, l'efecte extra o supraterritorial fonamenta l'assumpció de competències per part de l'Estat. En realitat només ocasionalment la jurisprudència constitucional ha reconegut l'existència de competències d'àmbit pluriautonòmic que afecten diverses comunitats autònomes i això no les conver-

---

* Dolors Feliu i Torrent, advocada de la Generalitat.

teix en competències estatals. Ho ha fet en matèria de medi ambient, però no en matèries amb contingut econòmic. L'Estatut de 2006 volia fer un pas enllà sobre aquests efectes.

2. Consideracions generals de la Sentència 31/2010 sobre l'abast territorial i efectes de les competències autonòmiques

En el recurs del Grup Parlamentari Popular contra l'Estatut de 2006 es va impugnar l'article 115 EAC. En primer lloc, perquè s'entenia que l'eficàcia jurídica extraterritorial de les disposicions i actes de la Generalitat com a conseqüència de l'establiment de punts de connexió diferents del territorial no podia quedar a disposició del legislador autonòmic, de manera que, segons el recurs, l'incís de l'article 115.1 «i altres disposicions legals» seria inconstitucional excepte si s'interpreta que les disposicions que fixen els punts de connexió han de ser, en tot cas, estatals.

El Tribunal resol la impugnació de l'article 115 EAC reiterant la seva jurisprudència que estableix que, excepcionalment, les disposicions i actes de la comunitat autònoma poden tenir eficàcia jurídica més enllà del seu territori. També entén que queda fora de discussió que l'Estatut mateix pot fixar punts de connexió. Dit això, el Tribunal considera que «no és necessari» interpretar que les normes que fixen els punts de connexió hagin de ser sempre estatals, i que la impugnació és merament preventiva front al futur legislador, per tant la desestima sense pronunciament directe.

D'altra banda, s'impugnava l'article 115.2 EAC perquè s'entenia que pretenia fragmentar l'objecte de competències que han estat reservades a l'Estat precisament pel caràcter supraautonòmic del seu objecte. És a dir, els casos en què la mateixa Constitució fixa un punt de connexió territorial supraautonòmic, com per exemple els ferrocarrils o els transports terrestres. El Tribunal també considera aquesta impugnació preventiva i la desestima perquè entén que l'article 115.2 EAC es limita a l'objecte de les competències autonòmiques, amb exclusió precisament dels casos que són objecte de les competències de l'Estat per l'existència d'un punt de connexió supraautonòmic.

També podem dir que a la Sentència es realitzen uns pronunciaments generals quan s'analitza la competència autonòmica sobre ordenació del territori prevista a l'article 149 EAC, especialment en relació amb l'espai marítim, i en aquest aspecte reproduïx la jurisprudència anterior continguda a la STC 38/2002 i recorda el règim estatal del domini públic.

Cal dir que en tota la Sentència el Tribunal entén que no cal que l'Estatut faci esment de les competències estatals perquè aquestes puguin operar fins i tot per sobre dels enunciats estatutaris d'exclusivitat, quan l'Estatut preveu aspectes competencials «en tot cas» de competència de la Generalitat. A més, en l'anàlisi de les competències concretes veiem també que hi incideix la declaració parcial d'inconstitucionalitat de l'article 111 EAC i la interpretació dels articles 110 i 112 EAC, segons els quals el concepte formal de bases queda pràcticament anul·lat, l'exclusivitat de les competències autonòmiques no és exclouent i les competències executives autonòmiques no inclouen els reglaments generals.

3. Pronunciaments sobre competències concretes

3.1. Sobre entitats amb rellevància econòmica

Alguns dels articles impugnats es refereixen a competències on ja hi havia hagut conflictivitat competencial referent a l'abast territorial. Entre aquests cal destacar l'article 120 de l'Estatut sobre caixes d'estalvi amb domicili a Catalunya, on l'Estatut ja fixa el punt de connexió. En el recurs s'al·lega que la redacció concreta de l'article 120.3 EAC podria avalar una intervenció inconstitucional de la Generalitat quan les caixes domiciliades a Catalunya tinguin implantació en altres parts del territori nacional. Tot i que el Tribunal no considera inconstitucional aquesta part de l'article, entén que el fet que l'Estatut fixi un punt de connexió no afecta la competència estatal bàsica que inclou la determinació dels punts de connexió addicionals que l'Estat consideri pertinents. Cal recordar que l'article 120 EAC és declarat en part inconstitucional perquè reproduïx la limitació formal de les bases principals, també declarat inconstitucional a l'article 111 EAC.

La mateixa jurisprudència es reitera en relació amb l'article 154 EAC sobre defensa de la competència i a l'article 121.1.a EAC sobre comerç electrònic on el Tribunal entén que la redacció d'aquests preceptes no impedeix a l'Estat fixar altres punts de connexió que limitaran la competència més enllà del que preveu l'Estatut.

En matèria d'associacions i fundacions, l'article 118 EAC inclou com a punt de connexió que no es qüestiona «que desenvolupin majoritàriament les seves funcions a Catalunya». En matèria de cooperatives i economia social la redacció final de l'article 124 EAC no inclou cap punt de connexió, que sí que constava en les primeres redaccions sorgides del Parlament.

3.2. Sobre títols afectats per una competència estatal d'objecte supraautonòmic

En aquests títols l'Estatut preveu la participació en les decisions de l'Estat que puguin afectar al territori català. La Sentència entén que l'Estat ha de fixar les formes i condicions d'aquesta participació que en cap cas pot comportar una limitació a l'Estat per exercir amb plena llibertat de decisió. En relació amb la participació en organismes estatals, el Tribunal estableix que ha de ser regulada per normes estatals amb el límit que no pot afectar el lliure i ple exercici de les competències estatals i no es pot substanciar en organismes estatals de caràcter decisor. Així ho trobem en relació amb l'article 117.3 EAC i la participació prevista de la Generalitat en la planificació hidrològica i en els òrgans de gestió estatals dels recursos hídrics i dels aprofitaments hidràulics que pertanyin a conques hidrogràfiques intercomunitàries. Aquesta jurisprudència s'estableix amb caràcter general en relació amb l'article 174 EAC sobre les relacions de la Generalitat amb l'Estat.

Es reitera aquesta jurisprudència en relació amb la competència autonòmica sobre infraestructures del transport i les comunicacions a Catalunya que no tinguin la qualificació d'interès general, article 140 de l'Estatut, on es preveu participació en els organismes d'àmbit supraautonòmic que exerceixen funcions sobre les infraestructures de transport situades a Catalunya, i també informe de la Generalitat per a la qualificació d'interès general d'un port, aeroport o infraestructura de transport situada a Catalunya. Cal tenir en compte que aquesta qualificació comporta la competència estatal sobre aquella obra o infraestructura. Tot i la previsió estatutària que aquest interès general per infraestructures estigui previst *legalment*, el Tribunal considera que l'Estat pot fer aquesta qualificació mitjançant qualsevol instrument procedent en dret.

L'informe de la Generalitat previst a l'article 140 EAC només és legítim si es restringeix a l'àmbit de competències autonòmic i no impedeix o pertorba les competències estatals. L'informe negatiu només comporta un deure de motivació de l'Estat davant la Comissió Bilateral Generalitat-Estat, d'acord amb la disposició addicional segona de l'Estatut. Aquesta jurisprudència es reitera en relació amb l'article 169.2 EAC i l'informe previ de la Generalitat per a la integració de línies o serveis de transport que transcorrin íntegrament per Catalunya en línies o serveis d'àmbit superior o estatal.

D'altra banda, l'article 140.5 EAC atribueix a la Generalitat la competència exclusiva «sobre la seva xarxa viària en tot l'àmbit territorial de Catalunya, i també la participació en la gestió de la xarxa de l'Estat a Catalunya, d'acord amb

el que estableix la normativa estatal». El Tribunal entén que la normativa estatal ha de ser la que determini finalment si és procedent o no aquesta participació i n'ha d'establir, si escau, la modalitat i abast. El mateix es diu en relació amb l'article 117.2 EAC sobre competències d'execució de la Generalitat sobre el domini públic hidràulic i les obres d'interès general.

Cal afegir al que hem esmentat anteriorment la jurisprudència en relació amb la Comissió Bilateral Generalitat-Estat, ja que el Tribunal considera que la regulació que fa l'article 183 EAC s'ha d'interpretar en el sentit que no exclou altres marcs de relació, ni atorga a aquesta Comissió res més que la cooperació voluntària en les respectives competències pròpies indisponibles. Queden afectats per aquesta jurisprudència l'article 169.3 EAC sobre participació de la Generalitat en l'establiment de serveis ferroviaris que garanteixin la comunicació amb d'altres comunitats autònomes; l'article 141.2 EAC sobre el joc, pel que fa a la participació per autoritzar noves apostes estatals, o l'article 149 EAC quan estableix l'informe per a «la determinació de la ubicació de les infraestructures i els equipaments de titularitat estatal a Catalunya».

3.3. Sobre actuació internacional

L'abast territorial de les competències no implica la impossibilitat de projecció internacional de la cultura catalana, tal com ho preveu l'article 127.1 EAC i el dóna per bo el Tribunal esmentant la jurisprudència anterior continguda a la STC 165/1994.

Tanmateix, en relació amb l'article 121.2.a de l'EAC, la Sentència considera que la potestat que s'atribueix a la Generalitat per autoritzar i declarar una fira internacional «*es simple consecuencia de la previa decisión del Estado de determinar el calendario de las ferias internacionales*».

ABAST TERRITORIAL DE LES COMPETÈNCIES AUTONÒMIQUES I PUNTS DE CONNEXIÓ

Clara Isabel Velasco Rico*

En aquest comentari analitzarem, molt ràpidament, els breus paràgrafs de la Sentència del Tribunal Constitucional (STC) 31/2010, de 28 de juny de 2010, dedicats a la resolució dels dubtes de constitucionalitat esgrimits contra l'article 115 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya de 2006, i els posarem en relació amb les consideracions que el Tribunal Constitucional (TC) fa, al llarg de la Sentència, sobre els denominats «punts de connexió».

La STC declara la constitucionalitat de l'article esmentat i considera que s'ajusta a la seva doctrina, en primer lloc i pel que fa a l'apartat inicial del precepte, el fet que l'article 115.1 estableixi que «l'àmbit material de les competències de la Generalitat està referit al territori de Catalunya, excepte en els supòsits a què fan referència expressament aquest Estatut i altres disposicions legals que estableixen l'eficàcia jurídica extraterritorial de les disposicions i els actes de la Generalitat». La prohibició dels efectes extraterritorials de les seves normes i actes privaria les comunitats autònomes «*pura y simplemente de toda capacidad de actuación*» (STC 37/1981, de 16 de novembre, FJ 1). D'acord amb el TC, aquest precepte concorda amb la seva doctrina, ja que no desvirtua la regla general sobre la territorialitat de les competències autonòmiques, encara que no pugui negar-se, com a excepció, que aquestes produeixin conseqüències més enllà dels límits territorials de les comunitats autònomes. Com veiem, el Tribunal per justificar la constitucionalitat del precepte recorre a un pronunciament, la STC 37/1981, que es pot incloure en la «tendència jurisprudencial» anomenada *flexible* sobre el principi de territorialitat de les competències autonòmiques. En aquesta Sentència el TC va admetre la producció d'efectes indirectes d'una norma basca fora del territori de la comunitat autònoma basant-se en el principi d'unitat que informa l'ordenament jurídic espanyol i en la impossibilitat de fraccionar-lo en «compartiments estancs».

Així mateix, el TC subratlla que del recurs d'inconstitucionalitat plantejat pel Grup Parlamentari Popular no pot desprendre's que aquest posi en dubte la

---

* Clara Isabel Velasco Rico, professora de dret administratiu de la Universitat Pompeu Fabra.

constitucionalitat de la previsió que disposa que les normes i actes autonòmics puguin tenir efectes extraterritorials, sinó que allò que discuteixen els recurrents es refereix a la norma que pot habilitar els efectes esmentats. D'acord amb la fonamentació dels recurrents, una norma autonòmica que preveïés aquests efectes seria inconstitucional. No ho seria, tanmateix, que l'estatut d'autonomia contingué les previsions necessàries per permetre, lícitament, la producció d'efectes extraterritorials per part de les normes i dels actes autonòmics.

L'argumentació que sosté el Tribunal per validar la constitucionalitat del precepte, i que comparteix la contestació al recurs, és que la invocació que conté «a altres disposicions legals» no es refereix a normes autonòmiques, sinó que pot considerar-se que s'està referint a normes legals de caràcter estatal. Per tant, el Tribunal Constitucional, però també l'advocat de l'Estat, el Govern de la Generalitat i el Parlament, estan tancant, ràpidament i sense cap més argumentació, una qüestió molt polèmica doctrinalment, que és la possibilitat que les comunitats autònomes puguin dictar normes materialment autolimitades. A més d'això, la representació processal de la Generalitat considera que el contingut del precepte impugnat no afecta la competència estatal de fixació dels punts de connexió per a l'articulació de les competències autonòmiques quan aquesta operació normativa sigui necessària. Encara que cal destacar que, curiosament, el Tribunal Constitucional no es pronuncia sobre aquesta qüestió en els paràgrafs dels fonaments jurídics que fan referència a l'article 115.

Quant a l'apartat segon de l'article 115.2, on l'Estatut d'autonomia de Catalunya de 2006 ha plasmat la doctrina jurisprudencial sobre l'anomenat «principi de fraccionament», el Tribunal no observa cap tatxa d'inconstitucionalitat, en verificar que el precepte impugnat no fa més que acomodar-se al que es disposa, entre d'altres, en la STC 243/1994, de 21 de juliol, F6. Així mateix, el Tribunal considera que la impugnació del precepte és forçada i preventiva, ja que l'article es refereix a objectes propis de competències assumides per la comunitat autònoma i, en conclusió, res no apunta que aquest pugui aplicar-se a matèries o objectes reservats exclusivament a la competència de l'Estat. Certament, el mateix recurs admet que, només en determinats supòsits, el caràcter supraterritorial de l'objecte determina la competència estatal, d'acord amb les previsions constitucionals. Aquests casos són transports terrestres, carreteres, ferrocarrils, transport d'energia elèctrica i aprofitaments hidràulics. Per tant, en qualsevol altra matèria diferent a les esmentades, davant d'un fenomen d'àmbit supracomunitari, les comunitats autònomes afectades podrien arbitrar la seva actuació d'acord amb el que disposa el principi de fragmentació. Aquest principi s'aplica, doncs, a aquells casos en els quals l'objecte sobre el qual s'ha d'exercir la com-

petència autonòmica és de caràcter supracomunitari, i implica la intervenció de cada comunitat autònoma respecte de la porció de l'objecte coincident amb el seu territori. Aquest exercici de competències –respecte de la part que correspon a cadascuna de les comunitats autònomes afectades– no impedeix que puguin adoptar-se acords de col·laboració entre els ens competents, i només quan aquest mecanisme falli, es podrà acudir a la competència estatal de coordinació. El que no deixa fixat el TC –segurament perquè els recurrents no es refereixen a aquesta qüestió– és que aquesta competència estatal de coordinació no hauria de ser entesa com una competència substantiva, sinó com una habilitació a l'Estat (a tall d'*ultima ratio*) que prevegi o estableixi els mecanismes adequats que facilitin l'acord entre les comunitats autònomes i la seva actuació conjunta i/o simultània. Al nostre entendre, tampoc no hauria de permetre a l'Estat l'exercici directe de les seves potestats sobre el fenomen d'abast supraautonòmic que s'incardina en l'àmbit material de competència autonòmica.

Malgrat la parca argumentació facilitada pel TC en analitzar la licitud constitucional dels dos apartats de l'article 115 de l'Estatut de 2006, coincidim en les seves interpretacions. Aquesta coincidència, però, va esquarterant-se en analitzar les consideracions que el TC dedica a la competència per establir punts de connexió. Veurem els motius que causen la nostra disconformitat amb els arguments del TC després de fer algunes consideracions sobre la funcionalitat dels punts de connexió establerts en l'Estatut de 2006.

Recordem que els punts de connexió són un mecanisme que pot ampliar l'àmbit material de les competències autonòmiques a aquells supòsits en què l'objecte sobre el qual s'han d'exercir les competències sobrepassi el límit territorial de la comunitat. Conseqüentment, permeten superar el principi de territorialitat estricta de les competències autonòmiques, entenent-se aquest com la prohibició que entre les matèries sobre les quals les comunitats autònomes puguin exercir les seves competències normatives o executives es trobin objectes o fenòmens d'àmbit supraterritorial. Com veiem, mitjançant els punts de connexió s'explicita la dimensió espacial de l'àmbit material de les competències autonòmiques. Precisament, perquè són un mecanisme per precisar l'abast de les competències autonòmiques i, al seu torn, perquè permeten delimitar les competències de l'Estat i de les comunitats autònomes, i d'aquestes entre si, han d'estar inclosos, a parer nostre, al bloc de la constitucionalitat en tant que impliquen una concreció del sistema de distribució de competències esbossat a la Constitució de 1978. D'acord amb aquest raonament, els punts de connexió haurien de poder establir-se als estatuts d'autonomia, com a normes complementàries de la Constitució que són en desenvolupament del títol VIII, i en con-

sideració a l'especial funció que aquestes han anat desenvolupant històricament en el nostre ordenament jurídic.

En aquest sentit, es pot destacar que els mateixos recurrents consideren, com resumeix el TC, que en els supòsits en els quals els punts de connexió no es troben previstos ni a la Constitució ni als estatuts, la competència per establir-los correspon a l'Estat. Sobre aquesta base, el Grup Parlamentari Popular accepta, llavors, que els esmentats punts de connexió poden estar continguts als estatuts d'autonomia. No obstant això, sembla que els recurrents, en impugnar més endavant, l'article 154 relatiu a la matèria «defensa de la competència» obliden aquest detall i sostenen que establir punts de connexió és una tasca que competeix exclusivament al legislador estatal (s'han de referir al legislador estatal no estatutari, és clar). En aquesta mateixa línia, l'advocat de l'Estat considera que l'establiment de punts de connexió per arbitrar «*el ejercicio simultáneo de competencias autonómicas y estatales es un contenido típico de las normas estatales (sic), y el Estatuto, tras su paso por las Cortes Generales, suprimió, salvo en materia de asociaciones y fundaciones, toda referencia al establecimiento de puntos de conexión para el ejercicio de competencias autonómicas*». Com si l'Estatut no fos una norma estatal la funció constitucional de la qual és, justament, separar els àmbits competencials d'una i altra instància!

A més d'aquesta consideració, es pot subratllar que l'Estatut d'autonomia de Catalunya de 2006 va conservar alguns punts de connexió per delimitar l'àmbit material de les competències autonòmiques, malgrat que és cert que, després de ser *raspallada* en les Corts Generals, la Proposta de reforma de l'Estatut d'autonomia de Catalunya en va perdre molts altres dels inicialment previstos i es va convertir, així, en necessària, en el futur, la intervenció del legislador estatal bàsic o sectorial, d'acord amb la STC que comentem. S'ha de tenir en compte, igualment, que els punts de connexió que van sobreviure a les modificacions que el text va sofrir en les Corts Generals, més que com un mecanisme d'ampliació competencial, que era per al qual estaven previstos en el text de la Proposta de reforma de 2005, tendeix ara a funcionar com un mecanisme de garantia de l'àmbit material mínim de les competències autonòmiques. L'esmentada garantia, tanmateix, i com observarem a continuació, és extremadament feble.

La disconformitat que ens suscita la decisió deriva de l'admissió que sigui l'Estat, en la legislació de caràcter exclusiu o en la legislació bàsica, qui pugui establir *lliurement* els punts de connexió que delimitin l'àmbit material-territorial de les competències autonòmiques, tant normatives com executives. El Tribunal així ho afirma en els fonaments jurídics dedicats a l'anàlisi de les següents ma-

tèries: caixes d'estalvi, comerç electrònic, defensa de la competència, mitjans de comunicació social i serveis de contingut audiovisual, i agències de col·locació laboral. Aquesta línia doctrinal ja havia estat apuntada pel Tribunal Constitucional i sembla, doncs, consolidar-se (per totes, STC 208/1999, d'11 de novembre, en el cas de la legislació de caràcter exclusiu i STC 243/1994, de 21 de juliol, en el cas de la legislació bàsica). És cert que el Tribunal no considera inconstitucionals els articles referits a les matèries esmentades perquè contenen punts de connexió, perquè en contenen, però interpreta que les seves previsions sobre l'articulació competencial han de quedar supeditades al que s'estableixi en les lleis estatals (bàsiques o sectorials). La *llibertat* amb què el TC obsequia el legislador estatal implica deixar la delimitació última de l'àmbit material de les competències autonòmiques a l'atzar del que decideixi el legislador ordinari, és a dir, a la sort del que s'acordi entre les canviants majories polítiques. Així mateix, en la Sentència, el TC no posa veda a aquesta *llibertat*, la qual cosa comporta que el legislador pugui continuar establint sistemes de punts de connexió acumulatius que addicionin condicionants a l'exercici de les competències autonòmiques legítimament assumides, operació que, fins a aquesta data, ha produït un detriment directe de les competències. Pel que sembla, i lamentablement, aquesta pràctica continua sent possible, fins i tot convertint en *irreconeixibles* les competències autonòmiques i, creant àmbits de competència estatal, amb el beneplàcit del TC si atenem la seva jurisprudència anterior, gràcies a la posada en joc de criteris com el de l'«afectació a l'interès general», que s'entén, en ocasions, com a sinònim de la simple afectació a un àmbit territorial supracomunitari.

Amb la inclusió de punts de connexió en la Proposta de reforma de 2005, precisament, s'estava sotraient una funció que havien desenvolupat fins al moment les lleis bàsiques, i que continuaran desenvolupant, d'acord amb la doctrina de l'alt tribunal, en multitud d'ocasions. Tanmateix, segons la nostra opinió, això no implicava que l'Estatut pretengués envair l'àmbit competencial del legislador bàsic. La legislació bàsica hagués mantingut la seva funció substantiva, és a dir, hagués continuat contenint la regulació comuna de les matèries sectorials per a tot el territori de l'Estat, malgrat que s'hagués vist impossibilitada per delimitar les competències de les comunitats autònomes els estatuts d'autonomia de les quals establissin l'esmentada delimitació. I això perquè considerem, i d'aquí la nostra disconformitat amb els arguments que ofereix el TC, que la Constitució no preveu que sigui una facultat de les bases estatals o de la legislació de l'Estat, en la major part dels casos, delimitar les competències entre Estat i comunitats autònomes. Per tant, no solament podrien els estatuts, sinó que haurien de desenvolupar aquesta facultat mitjançant l'establiment de punts

de connexió, qüestió que es va negar ja al pas de la Proposta de reforma de l'Estatut per les Corts. Segons el nostre punt de vista, la inclusió en els estatuts d'autonomia de punts de connexió delimitadors dels àmbits materials de les competències autonòmiques no atempta contra la recognoscibilitat de la funció del legislador bàsic. A més, cal destacar que, segons l'opinió aquí defensada, el legislador estatal es veu privat d'aquesta funció en la seva faceta de legislador ordinari o sectorial, però no en la seva faceta de legislador general o estatutari, ja que és precisament a aquesta última a qui correspon completar la distribució territorial del poder prevista a la Constitució.

Finalment, un altre motiu de desacord amb el pronunciament del TC és que, com ja hem afirmat, segons la nostra opinió, els punts de connexió, per la funció que compleixen, únicament s'haurien de contenir en normes integrants del bloc de constitucionalitat (bàsicament, en la Constitució i en els estatuts d'autonomia), on no és pacífic que les bases estatals puguin incardinar-se.